

KONFERENSEN OM ANSLUTNING
TILL EUROPEISKA UNIONEN
– REPUBLIKEN MOLDAVIEN –

Bryssel den 12 juni 2026
(OR. en)

AD 19/26

LIMITE

CONF-MD 2

ANSLUTNINGSDOKUMENT

Ärende: EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT
- Kluster 1: Grundläggande principer

ANSLUTNINGSFÖRHANDLINGAR

Republiken Moldavien

EU:s GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

(efter Moldaviens förhandlingsposition AD 17/26 CONF-MD 1)

Förhandlingskluster: 1

Grundläggande principer

(inbegripet fungerande demokratiska institutioner, reform av den offentliga förvaltningen, kapitel 23 – rättsväsen och grundläggande rättigheter, kapitel 24 – rättvisa, frihet och säkerhet, ekonomiska kriterier, kapitel 5 – offentlig upphandling, kapitel 18 – statistik och kapitel 32 – finansiell kontroll).

Denna Europeiska unionens ståndpunkt bygger på dess allmänna ståndpunkt inför anslutningskonferensen med Moldavien (AD 11/24 CONF-MD 2) och är avhängig av förhandlingsprinciperna i denna, framför allt följande:

- Synpunkter som framförs av antingen Moldavien eller EU om ett visst kapitel i förhandlingarna ska inte på något sätt föregripa ställningstagandena i fråga om andra kapitel.
- Överenskommelser eller delöverenskommelser som uppnås under förhandlingarna om enskilda kapitel får inte betraktas som slutgiltiga förrän en övergripande överenskommelse har nåtts för alla kapitel.
- Detsamma gäller kraven i punkterna 5, 11, 12, 32, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 49 och 51 i förhandlingsramen.

EU uppmanar Moldavien att fortsätta anpassningen till EU:s regelverk och sörja för dess faktiska genomförande och upprätthållande samt att rent allmänt redan före anslutningen utarbeta politik och instrument som så nära som möjligt överensstämmer med EU:s.

EU noterar att Moldavien i sin ståndpunkt (AD 17/26 CONF-MD 1) godtar EU:s regelverk inom kluster 1 i dess gällande form den 3 juni 2026 och att landet förklarar sig i stånd att genomföra det senast vid anslutningen till Europeiska unionen.

1. Fungerande demokratiska institutioner

EU noterar att Moldavien i sin konstitutionella ordning har lagt grunden till en **demokratisk stat** och strävar efter att konsolidera sina demokratiska institutioner. EU anser att den rättsliga och institutionella ramen främjar anordnandet av demokratiska val. EU uppmanar Moldavien att ta itu med kvarstående rekommendationer från OSSE/ODIHR och ytterligare anpassa sig till EU:s lagstiftning samt internationella och europeiska standarder. Viktiga förbättringsområden är lagstiftning om politisk reklam och medier under valkampanjer, särskilt den rättsliga ramen och tillsynsmekanismerna för onlinemedier, samt skydd av journalister mot hot och attacker. EU noterar att den senaste tidens förbättringar av finansieringen av politiska partier och kampanjer har ökat den övergripande öppenheten. Det krävs ytterligare insatser, bland annat för att stärka den centrala valkommissionens kapacitet och resurser. EU noterar Moldaviens planer på att stärka valens motståndskraft mot utländsk inblandning med fokus på bekämpning av penningtvätt och reglering av kampanjfinansiering.

EU noterar att det moldaviska **parlamentets** roll har stärkts. EU understryker att det krävs ytterligare insatser för att öka öppenheten, ansvarsskyldigheten, integriteten och den övergripande effektiviteten. Detta inbegriper att förbättra resultaten av den parlamentariska tillsynen över oberoende institutioner och säkerställa ett snabbt och omfattande offentliggörande av parlamentets verksamhet och beslut samt utkast till lagar och åtföljande dokument. Antagandet av koden för parlamentets organisation och verksamhet samt etiska regler kommer att ytterligare förbättra parlamentets effektiva funktion och dess ledamöters integritet.

EU betonar att det på det hela taget finns en rättslig, regleringsmässig och institutionell ram för det **civila samhällets organisationer**. EU noterar Moldaviens planer på att säkerställa ett effektivt skydd av det civila samhällets organisationer och människorättsförsvarare, bland annat genom anpassning till EU:s regelverk om strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt (*munkavleprocesser*). EU betonar vikten av fortsatta insatser för att ytterligare förbättra kvaliteten på och insynen i offentliga samrådsprocesser för att göra dem mer systematiska och meningsfulla.

2. Reform av den offentliga förvaltningen

EU noterar att Moldavien delvis har anpassat sig till EU:s standarder när det gäller den **strategiska ramen** för reform av den offentliga förvaltningen. EU uppmanar Moldavien att stärka den befintliga ramen när det gäller övervaknings-, rapporterings- och översynsmekanismer samt finansiell hållbarhet. EU uppmanar också Moldavien att uppdatera sin strategi mot bakgrund av OECD:s/Sigmas senaste bedömning av reformen av den offentliga förvaltningen och antagandet av tillväxtplanen för Moldavien, i god tid före den för närvarande planerade halvtidsöversynen.

EU noterar att Moldavien delvis har anpassat sig till EU:s standarder när det gäller **utformning och samordning av politiken**. EU noterar vidare att de viktigaste utmaningarna rör integrering av det beslutsfattande som rör EU-anslutningen i den övergripande statliga planeringen, en tydlig fördelning av uppgifter i samband med detta mellan de centrala regeringsmyndigheterna och ministerierna samt uppbyggnad av ministeriernas kapacitet att systematiskt övervaka genomförandet av politiken och tillämpa regelbundna samråd och en evidensbaserad strategi i beslutsförfarandena. För att minska riskerna i samband med det utbredda påskyndandet av införlivandet av EU-lagstiftningen uppmanar EU Moldavien att anstränga sig för att systematiskt övervaka genomförandet av den nyligen antagna lagstiftningen och säkerställa att lagstiftningens kvalitet och intressenternas förtroende inte undergrävs.

EU noterar att Moldavien delvis har anpassat sig till EU:s standarder på området **personalförvaltning inom den offentliga förvaltningen**. EU betonar att den övergripande strukturen för meritbaserad, transparent och konkurrensutsatt rekrytering och karriärutveckling måste stärkas. EU understryker vidare att den viktigaste regleringsreformen måste inriktas på en gedigen klassificering av tjänster inom den offentliga förvaltningen och minskad fragmentering av den rättsliga ram som är tillämplig på offentliga myndigheter och organ. Ansvarsområdena för de offentliga tjänstemännen på högsta nivå i personalförvaltningsprocesserna måste definieras tydligt och konsolideras, så att det säkerställs att rekryteringar, befordringar, överföringar och uppsägningar genomförs på ett öppet, objektiva och meritbaserat sätt, och att det finns en stabil, konsoliderad och transparent löneskalestruktur för att stödja dessa processer.

EU noterar att Moldavien har en låg grad av anpassning till EU:s standarder när det gäller **organisation och ansvarsskyldighet**. EU uppmanar Moldavien att konsolidera genomförandet för att säkerställa de offentliga institutionernas ansvarsskyldighet gentemot de oberoende tillsynsinstitutionerna samt enskilda klagande. EU noterar att Moldavien för närvarande inte har anpassat sig till EU:s lagstiftning om interoperabilitet mellan förvaltningssystem och gränsöverskridande tillhandahållande av digitala tjänster och delvis har anpassat sig till EU:s standarder på området för **tillhandahållande av tjänster**. EU betonar att e-förvaltningens övergripande effektivitet måste förbättras, särskilt på grund av den låga andelen aktiva användare i befolkningen. EU understryker vidare att det är viktigt att bygga vidare på de inledande goda framstegen med användarorienterat tillhandahållande av offentliga tjänster genom systemet med gemensamma kontaktpunkter i Moldavien, särskilt genom en sund kvalitetsstyrning för att säkerställa en hög kvalitet på tillhandahållandet av tjänster i hela landet. EU noterar att den europeiska interoperabilitetsramen är delvis anpassad till EU:s standarder för system för förvaltning av de offentliga finanserna, med en väletablerad rättslig och institutionell ram.

EU noterar att Moldavien delvis har anpassat sig till EU:s standarder för **förvaltning av de offentliga finanserna** och att Moldavien har en väletablerad rättslig och institutionell ram för förvaltning av de offentliga finanserna. EU uppmanar Moldavien att säkerställa att dess lagstiftning genomförs i praktiken och stärka sin kapacitet för att säkerställa en öppen och effektiv användning av offentliga medel. EU betonar vikten av att Moldavien stärker sitt medelfristiga budgetramverk med en trovärdig finansiell prognos och ökar den institutionella kapaciteten för effektiv övervakning av finanspolitiska risker. EU uppmanar Moldavien att förbättra sin förvaltning av offentliga investeringar i linje med strategin med en enda projektkatalog. EU uppmanar Moldavien att stärka personalkapaciteten inom sin förvaltning av de offentliga finanserna för att säkerställa att utbetalningen av EU-medel är effektiv och för att öka Moldaviens skatteintäkter. EU uppmanar Moldavien att stärka insynen i och tillsynen över budgetprocessen, särskilt genom att säkerställa snabb och regelbunden offentlig tillgång till finanspolitiska data för alla offentliga delsektorer i enlighet med kraven i ENS 2010. EU uppmanar Moldavien att inrätta en oberoende finanspolitisk institution för att säkerställa och övervaka efterlevnaden av finanspolitiken i landet.

3. Kapitel 23 – rättsväsen och grundläggande rättigheter

EU understryker att Moldaviens rättsliga och institutionella ram är delvis anpassad till EU:s regelverk och relevanta europeiska standarder för **rättsväsendets funktionsförmåga**. EU välkomnar de pågående ambitiösa förfarandena för granskning för höga domar- och åklagarbefattningar, som syftar till att stärka rättsväsendets **oberoende**, opartiskhet, ansvarsskyldighet, effektivitet och professionalism. Moldavien bör fortsätta att göra betydande framsteg i detta avseende med fortsatt finansiering från EU.

EU noterar att Moldavien har en rättslig och institutionell ram som säkerställer robust reglering av **ansvarsskyldigheten**, samtidigt som ytterligare förbättringar behövs för att harmonisera de disciplinära bestämmelserna inom rättsväsendet och säkerställa att de genomförs. EU betonar att Moldavien bör fortsätta att göra framsteg och uppvisa solida resultat när det gäller kontinuerlig ansvarsskyldighet och integritet inom rättsväsendet på alla nivåer. EU uppmanar Moldavien att ytterligare stärka kapaciteten, kvaliteten, öppenheten och effektiviteten hos de självstyrande organen, högsta rättsrådet och högsta åklagarrådet och deras specialiserade nämnder. En konsekvent, öppen, oberoende, konkurrensutsatt och meritbaserad process för utnämning av granskade ledamöter i viktiga domstols- och åklagarorgan måste säkerställas. EU understryker att Moldavien måste stärka åklagarnas processuella autonomi, bland annat genom att säkerställa en effektiv överklagandemekanism mot hierarkiska instruktioner och omplaceringar, samt stärka systemet med slumpmässig tilldelning av mål till domare och åklagare i linje med europeiska standarder. EU noterar med tillfredsställelse Moldaviens senaste uppdatering av den rättsliga ramen för konstitutionella förfaranden, och uppmanar Moldavien att säkerställa att den genomförs i enlighet med europeiska standarder.

Ändringar av den rättsliga och institutionella ramen har stärkt rättssystemets **kvalitet** och understryker att tillgänglighet, kvalitet och effektiv rättskipning måste säkerställas på ett konsekvent sätt. EU uppmanar Moldavien att tillsätta lediga tjänster och utveckla personalstrategier för rättsväsendet som inbegriper en omfattande lönereform. Genomförande av domstols- och åklagarkartorna, framsteg med digitaliseringen och förbättring av det nationella rättsinstitutets funktion, i linje med rekommendationerna från Taiex-sakkunnigbedömningen, förväntas. När det gäller **effektivitet** bör Moldavien minska de rättsliga förfarandenas längd, förbättra avslutandegraden, minska eftersläpningen av mål och främja användningen av alternativa tvistlösningsmekanismer.

EU noterar att Moldaviens rättsliga och institutionella ram för **korruptionsbekämpning** delvis har anpassats till EU:s regelverk. Moldavien bör säkerställa tillräcklig institutionell kapacitet hos de specialiserade korruptionsbekämpande institutionerna och andra relevanta institutioner som ansvarar för kampen mot korruption samt stärka deras oberoende och deras interinstitutionella samarbete. EU noterar Moldaviens planer på att ytterligare stärka domstols- och åklagarväsendet för korruptionsbekämpning i enlighet med EU:s standarder, bland annat genom att inrätta specialiserade avdelningar för korruptionsbekämpning. EU betonar att Moldavien måste göra ytterligare framsteg mot att uppnå solida resultat när det gäller utredningar, lagföring och slutliga fällande domar för korruption, särskilt i mål om storskalig korruption. Moldavien bör dessutom uppvisa en trovärdig och konsekvent praxis att inleda parallella finansiella utredningar, inbegripet beslag och slutligt förverkande av tillgångar. Vad gäller genomförandet måste Moldavien göra ytterligare framsteg i fråga om att motverka strafflöshet och beträffande avoligarkisering. EU uppmanar Moldavien att fortsätta att stärka samordningen och effektiviteten i ramen för förebyggande av korruption, bland annat genom att systematiskt och effektivt ta itu med rekommendationerna från Europarådets grupp av stater mot korruption (Greco), OSSE/ODIHR och OECD, säkerställa ytterligare anpassning till EU:s regelverk på området skydd av visselblåsare och stärka systemet för redovisning av tillgångar. EU uppmanar vidare Moldavien att fortsatt genomföra den politiska ramen för korruptionsbekämpning, som omfattar integrering av korruptionsbekämpning, särskilda bedömningar och kontextspecifika konkreta åtgärder som syftar till att motverka korruption inom de mest utsatta sektorerna, såsom offentlig upphandling, statsägda företag, tull och beskattning, rättsväsende och brottsbekämpning samt infrastruktur.

EU noterar att Moldaviens rättsliga och institutionella ram är delvis anpassad till EU:s regelverk och europeiska standarder för **grundläggande rättigheter**, och understryker att genomförandet måste stärkas för att garantera allas åtnjutande av grundläggande rättigheter i praktiken, bland annat genom att genomförandet av domarna från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna förbättras och kapaciteten hos de oavhängiga institutionerna för grundläggande rättigheter stärks, bland annat för att säkerställa genomförandet av handlingsplanen för mänskliga rättigheter.

EU noterar att när det gäller förebyggande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling samt **fängelsesystemet** finns det generellt en rättslig och institutionell ram, men vissa aspekter överensstämmer inte med europeiska normer på detta område. EU noterar Moldaviens åtagande att fortsätta att förbättra förhållandena vid frihetsberövande. EU understryker att det krävs insatser för att genomföra domarna från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna på detta område och ta itu med rekommendationerna från Europeiska kommittén till förhindrande av tortyr genom att ta itu med överbeläggning, otillräcklig hälso- och sjukvård, otrygga levnadsvillkor, våld mellan fångar och det informella hierarkiska systemet bland intagna.

EU noterar att Moldaviens rättsliga ram när det gäller **skydd av personuppgifter** i stort sett är anpassad till den allmänna dataskyddsförordningen. Insatser måste ännu göras för att fullt ut anpassa den rättsliga ramen till brottsdatadirektivet och stärka det nationella dataskyddscentrumets kapacitet.

EU noterar att när det gäller **yttrandefrihet** är Moldaviens rättsliga och institutionella ram säkerställd, men att den rättsliga och institutionella ramen för medier kräver ytterligare anpassning till EU:s regelverk och europeiska standarder. EU noterar Moldaviens planer på att anpassa sin lagstiftning till EU:s direktiv och rekommendation om bekämpande av användningen av strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt (*munkavleprocesser*) och att fortsätta insatserna för att anpassa sig till direktivet om audiovisuella medietjänster från 2018 och anpassningen till den europeiska mediefrihetsförordningen och förordningen om digitala tjänster. EU understryker att insynen i den mekanism för upphävande av medielicenser som inrättats genom ändringar av lagen om strategiska investeringar bör förbättras och anpassas till EU:s och internationella standarder. EU understryker vidare att Moldavien bör fortsätta sina insatser för att stärka det audiovisuella rådets kapacitet och public service-företagets ekonomiska och finansiella hållbarhet och oberoende, samt öka insynen i medieägandet och den operativa effektiviteten hos centrumet för strategisk kommunikation och bekämpning av desinformation. EU understryker att Moldavien bör säkerställa skyddet för journalister mot alla former av hot och sörja för effektiv och ändamålsenlig brottsbekämpning och rättslig uppföljning av fall av våld, hot och trakasserier mot journalister. EU uppmanar Moldavien att fortsätta att stärka rätten till förenings- och mötesfrihet i enlighet med EU:s och europeiska standarder.

När det gäller **jämställdhet och icke-diskriminering**, har Moldavien delvis anpassat sig till EU:s regelverk, men EU noterar även Moldaviens planer på att anpassa sig till EU:s direktiv om minimistandarder för likabehandlingsorgan. EU betonar vikten av att säkerställa fullständig anpassning till EU:s regelverk om jämställdhet och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet. EU rekommenderar vidare att den interinstitutionella samordningen beträffande jämställdhet förbättras, bland annat med avseende på jämställdhetsintegrering. EU noterar Moldaviens planer på att utöka och förbättra de specialiserade stödtjänsterna för våldsoffer, men betonar samtidigt vikten av att säkerställa att de är ständigt tillgängliga och hållbara. EU understryker behovet av att anpassa den nationella lagstiftningen till EU:s lagstiftning på området jämlikhet och icke-diskriminering. EU understryker också behovet av att förbättra genomförandet av antidiskrimineringslagen och jämlikhetsrådets tillsynskapacitet. Moldavien uppmanas att säkerställa insamling av data om diskriminering, uppdelade efter fördom och typ av brott, samt inbegripa sexuell läggning och könsidentitet. EU noterar Moldaviens planer på att införa ett standardiserat system för insamling och analys av data om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor, i enlighet med EU:s metod. EU uppmanar Moldavien att åtgärda bristerna i anpassningen till rambeslutet om bekämpande av vissa former av och uttryck för rasism och främlingsfientlighet enligt strafflagstiftningen.

När det gäller rättigheter för **personer med funktionsnedsättning** noterar EU Moldaviens planer på att anpassa sig till EU:s regelverk, bland annat när det gäller tillgänglighet. EU understryker att det behövs insatser för att genomföra europeiska och internationella normer på detta område, inbegripet FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, särskilt för att motverka diskriminering, främja rättigheter för personer med funktionsnedsättning och tillgången till offentliga och samhällsbaserade tjänster, öka avinstitutionaliseringen och främja tillgången till utbildning och sysselsättning samt övergången till ett människorättsbaserat system för bedömning av funktionsnedsättningar.

EU uppmanar Moldavien att upprätthålla och stärka skyddet av **barnets rättigheter** genom att ytterligare anpassa sig till EU:s regelverk och relevanta europeiska normer för barnvänligt rättsväsende, samt säkerställa ett integrerat system för skydd av barn. EU noterar vikten av att Moldavien gör avgörande framsteg när det gäller avinstitutionalisering för barn som står utan föräldraomsorg och barn med funktionsnedsättning samt förbättrade samhällsbaserade och familjebaserade tjänster för barn i utsatta situationer och säkerställer tillgången till tillförlitliga, uppdelade och uppdaterade data av god kvalitet om barn som kommer i kontakt med rättsväsendet och barn på institutioner. EU noterar Moldaviens planer på att öka antalet lokala barnskyddsspecialister i hela landet och tillhandahålla specialiserad utbildning för personal som kommer i kontakt med barn.

EU noterar att ytterligare insatser behövs för att anpassa sig till EU:s regelverk om misstänkta och tilltalades processuella rättigheter i straffrättsliga förfaranden och brottsoffers rättigheter, inbegripet barns rättigheter. Moldavien bör särskilt stärka skyddet mot sekundär och upprepad viktigmisering så att det inte bara omfattar offer för vissa typer av brott. EU noterar Moldaviens planer på att fastställa miniminormer för brottsoffers rättigheter samt stöd för, skydd av och ersättning till brottsoffer.

EU noterar att Moldaviens rättsliga ram skyddar **rättigheterna för personer som tillhör minoriteter**, och understryker behovet av fortsatt uppmärksamhet på rättigheterna för personer som tillhör minoriteter. EU noterar Moldaviens planer på att fortsätta sina insatser för att förbättra tillgången till och kvaliteten på undervisningen på och i rumänska i det allmänna skolväsendet och främja den nationella minoritetens språk.

EU understryker att Moldavien måste säkerställa fullständig anpassning av sin rättsliga ram till EU:s regelverk för att säkerställa fullt åtnjutande av **EU-medborgares rättigheter** vid anslutningen.

4. Kapitel 24 – rättvisa, frihet och säkerhet

EU betonar att Moldaviens rättsliga ram för **kampen mot grov och organiserad brottslighet och samarbetet inom brottsbekämpning** är delvis anpassad till EU:s regelverk, och noterar de åtgärder som Moldavien har vidtagit för att ytterligare anpassa sig till EU:s regelverk på detta område. EU noterar att Moldaviens strategiska ram ligger i linje med EU:s strategiska prioriteringar och att Moldavien regelbundet genomför hotanalyser och riskbedömningar till stöd för evidensbaserat beslutsfattande. EU uppmanar Moldavien att stärka samordningen och övervakningen av genomförandet av dessa strategiska ramar. EU uppmuntrar till ett starkt samarbete mellan Moldaviens brottsbekämpande och rättsliga myndigheter och EU:s medlemsstater, Cepol, Europol och Eurojust, samt ett fortsatt ökande deltagande i Empact. EU betonar också att det behövs ytterligare insatser för att befästa påvisandet av solida resultat när det gäller utredningar, lagföring och slutliga fällande domar på alla områden som rör grov och organiserad brottslighet, inbegripet penningtvätt, samt beslag och förverkande av tillgångar i detta sammanhang. EU noterar att de brottsbekämpande myndigheternas insatser mot organiserad brottslighet, särskilt utredning av kriminella högrisknätverk, måste vara mer proaktiva och systematiska. EU betonar att Moldavien bör stärka sin operativa och analytiska kapacitet, bland annat när det gäller kriminalteknisk expertis och underrättelsebaserat polisarbete, särskilt genom att utveckla effektiv insamling, analys och spridning av underrättelsesdata enligt högsta standard. EU understryker också att Moldavien bör uppvisa en trovärdig och systematisk praxis att inleda finansiella utredningar när det gäller organiserad brottslighet och penningtvätt, vilket skulle leda till ökat beslag och förverkande av tillgångar, och noterar Moldaviens åtagande i detta avseende. EU uppmanar Moldavien att inte bara öka användningen av finansiella utredningar utan också utveckla sin kapacitet att hantera komplexa finansiella ärenden. Moldavien bör också stärka sitt system för återvinning av tillgångar, inbegripet relevanta nationella myndigheter såsom det nationella kontoret för återvinning och förvaltning av tillgångar. EU noterar att Moldavien bör tillhandahålla de institutioner som bekämpar organiserad brottslighet tillräckliga resurser och förbättra den interinstitutionella samordningen med avseende på att upptäcka och bekämpa brottslighet.

EU noterar att lagföringen av fristående penningtvätt och självtvätt ingår i Moldaviens lagstiftning, men att det praktiska genomförandet fortfarande är en utmaning. Resultaten i fråga om fällande domar bör förbättras avsevärt. Moldavien bör säkerställa att relevant lagstiftning om utredning och kriminalisering av penningtvätt och finansiering av terrorism är i överensstämmelse med EU:s regelverk och internationella standarder, såsom de som tillämpas av arbetsgruppen för finansiella åtgärder och Moneyval.

EU uppmanar Moldavien att anta all nödvändig lagstiftning och alla nödvändiga genomförandeåtgärder för att till fullo anpassa sig till EU:s regelverk på området **it-brottslighet** samt att ansluta sig till det andra tilläggsprotokollet till Budapestkonventionen för att effektivt bekämpa it-brottslighet. Moldavien bör också uppvisa solida resultat när det gäller förebyggande och bekämpande av it-brottslighet, särskilt genom att stärka sina verktyg och sin utrustning för utredning av it-brottslighet, inbegripet kriminalteknik. Moldavien bör också institutionalisera samarbetet mellan it-säkerhetsbyrån och centrumet för bekämpning av it-brottslighet.

EU noterar Moldaviens plan att stärka sin kapacitet att utreda och lagföra **sexuella övergrepp mot barn, även online**, och fullt ut anpassa sitt regelverk till EU:s regelverk på detta område samt stärka barnskyddsåtgärderna. EU uppmanar Moldavien att ägna särskild uppmärksamhet åt skydd mot och förebyggande (inbegripet förebyggande av upprepad viktimisering) av sexuella övergrepp mot barn online och offline samt åt att hantera detta problem.

EU noterar att Moldavien har varit mycket aktivt inom Empact skjutvapen, vilket har gett positiva resultat när det gäller att bekämpa **olaglig handel med skjutvapen**. EU noterar också att Moldavien har genomfört positiva institutionella reformer genom att tillsätta en nationell kommission för handeldvapen och lätta vapen och inrätta nationella kontaktpunkter för skjutvapen, och uppmanar Moldavien att arbeta för att de ska kunna inleda sitt arbete. EU noterar också Moldaviens plan att anta en särskild strategisk ram, stärka de brottsbekämpande myndigheternas kapacitet att reagera på hot från skjutvapen, förbättra kapaciteten för kriminalteknisk analys vid skjutvapenrelaterade utredningar samt förbättra lagersäkerheten.

EU betonar att Moldavien är ett ursprungs-, transit- och destinationsland för **människohandel** och måste stärka sina åtgärder mot människohandel med fokus på tidig identifiering av potentiella offer och skydd av offer, bland annat genom att stärka åtgärderna för bistånd, skyddat boende och socialt skydd. EU noterar Moldaviens åtagande att stärka den institutionella kapaciteten för skydd av brottsoffer i detta avseende. EU understryker att Moldavien ännu måste uppvisa solida resultat när det gäller proaktiva utredningar, proaktiv lagföring och slutliga proaktiva fällande domar på detta område.

EU noterar att Moldaviens rättsliga ram är delvis anpassad till EU:s regelverk på narkotikaområdet, och uppmanar Moldavien att säkerställa fullständig anpassning. EU understryker att Moldaviens brottsbekämpande myndigheter har nått en god nivå av **samarbete på narkotikaområdet** med sina motsvarigheter i EU:s medlemsstater, Europol och EU:s narkotikamyndighet (EUDA). EU noterar att Moldavien bör vidareutveckla datainsamlingen i nära samarbete med EUDA om alla narkotikarelaterade indikatorer och intensifiera det operativa samarbetet för att bekämpa olaglig narkotikahandel, inbegripet inom Empact och i samarbete med Europol. EU uppmanar Moldavien att anta en övergripande strategisk ram på narkotikaområdet som tar upp förebyggande åtgärder och minskning av både tillgång och efterfrågan samt narkotikarelaterade skador. EU noterar vidare Moldaviens plan att operationalisera sin institutionella ram, särskilt genom att stärka det nationella observatoriet för narkotika och inrätta ett operativt nationellt system för tidig varning för informationsutbyte om nya psykoaktiva substanser. EU betonar att det, utöver anpassningen av den rättsliga och strategiska ramen till EU:s regelverk, kommer att vara av avgörande betydelse att Moldavien uppvisar goda resultat när det gäller narkotikabeslag, lagföring och fällande domar i narkotikarelaterade mål samt systematiskt förverkande av tillgångar som härrör från brott och snabb förstörelse av beslagtagna narkotika. EU uppmanar också Moldavien att öka sin kriminaltekniska kapacitet och vidareutveckla sin kapacitet när det gäller efterfrågan på narkotika.

EU noterar att Moldavien har en strategisk, rättslig och institutionell ram för att **bekämpa terrorism**, vilken kräver ändringar för att vara helt anpassad till EU:s regelverk. EU noterar att det regionala samarbetet och utbytet av känslig information med Europol och medlemsstaterna måste öka. EU uppmanar Moldavien att anta en strategisk ram för kampen mot terrorism samt en strategi för förebyggande och motverkande av radikaliserings och våldsam extremism. EU noterar vidare Moldaviens plan att ta itu med terrorisminnehåll online genom att anpassa landets rättsliga ram till EU:s regelverk samt Moldaviens åtagande att reglera saluföring och användning av sprängämnesprekursorer. EU understryker att det krävs ytterligare arbete för att ta itu med finansiering av terrorism och penningtvätt, bland annat genom att stärka brottsbekämpningskapaciteten i fråga om finansiella utredningar och penningtvätt. EU noterar att Moldavien åtar sig att **skydda kritisk infrastruktur och öka sina kritiska entiteters motståndskraft** genom att t.ex. anta en strategi för motståndskraft, identifiera kritiska entiteter och inrätta den institutionella ramen. Moldavien bör också genomföra riskbedömningar inom de sektorer som omfattas av detta regelverk.

EU noterar att de grundläggande principerna för **straffrättsligt, civilrättsligt och handelsrättsligt samarbete** är förankrade i Moldaviens lagstiftning och att landet har anslutit sig till många relevanta internationella konventioner, men att ytterligare anpassning till EU:s regelverk krävs, särskilt när det gäller delgivning av handlingar och bevisupptagning, medling, familjemål och arv, insolvens och rättshjälp. EU noterar Moldaviens plan att ratificera flera återstående relevanta internationella konventioner på området för rättsligt samarbete. EU uppmanar också Moldavien att öka sin administrativa kapacitet för att uppfylla EU:s krav på straffrättsligt, civilrättsligt och handelsrättsligt samarbete och, när det gäller det förstnämnda, säkerställa ett effektivt samarbete med Eurojust och Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo). Moldavien uppmanas att på heltid utstationera en sambandsåklagare till Eurojust och till Eppos huvudkontor.

EU noterar att Moldavien i allt högre grad håller på att bli ett transit- och destinationsland när det gäller **migration**. EU understryker behovet av att säkerställa att det finns lämpliga samordningsmekanismer mellan de berörda myndigheterna. EU noterar Moldaviens plan att uppdatera sin beredskapsplan för hanteringen av stora migrationsströmmar, och uppmanar Moldavien att anslå lämpliga resurser. EU noterar också Moldaviens plan att anta de nödvändiga ändringarna på området laglig migration för att anpassa sig till EU:s gällande regelverk, t.ex. det kombinerade tillståndet för arbete och vistelse för tredjelandsmedborgare (inbegripet säsongarbetare), vissa bestämmelser om familjeåterförening och varaktigt bosatta, reglerna om villkor för inresa och vistelse för högkvalificerade arbetstagare genom EU:s blåkort och för studerande och forskare samt reglerna om personer som är föremål för företagsintern förflyttning. EU noterar vidare Moldaviens plan att anpassa sig till EU:s relevanta regelverk på området irreguljär migration. EU understryker att Moldaviens samarbete med Frontex är gott, och uppmanar Moldavien att fördjupa detta samarbete. EU noterar också de pågående förhandlingarna om att ingå ett nytt samarbetsavtal med Frontex som omfattar dess nya mandat. EU noterar också Moldaviens betydande insatser för att upprätta operativa partnerskap med medlemsstaterna när det gäller att motverka irreguljär migration. EU betonar behovet av att öka de ekonomiska, mänskliga och tekniska resurserna över hela linjen på migrationsområdet, särskilt för att bättre förebygga och hantera irreguljär migration. EU uppmanar också Moldavien att stärka sin kapacitet att tillämpa återvändandeförfaranden i linje med EU:s regelverk.

EU noterar att när det gäller **asyl** har åtgärder inom ramen för beredskapsplanen aktiverats för att hantera den massiva tillströmningen av asylsökande som anländer till Moldavien i samband med Rysslands anfallskrig mot Ukraina. EU noterar dock att den mänskliga, ekonomiska, tekniska och logistiska kapaciteten måste ökas i händelse av en ökning av antalet asylsökande, bland annat genom att tillräckliga mottagningsvillkor säkerställs. EU uppmanar också Moldavien att ägna särskild uppmärksamhet åt personer med särskilda behov, särskilt genom att se över sitt nationella system för vidarelussning av asylsökande med särskilda behov och ge dem lämpligt stöd och lämplig inkvartering. EU noterar Moldaviens plan att göra en omfattande översyn av landets asylsystem och förbättra asylsökandes tillgång till tjänster och integrationsprogram.

EU noterar att Moldaviens **viseringspolitik** ännu inte är fullt anpassad till EU:s. EU erinrar om att fullständig harmonisering med EU:s viseringspolitik krävs för anslutning och uppmanar Moldavien att vidta åtgärder för en gradvis anpassning. EU uppmanar Moldavien att, i avvaktan på en fullständig anpassning till viseringspolitiken, göra en strängare granskning av tredjelandsmedborgares viseringsfria inresor, särskilt från länder som utgör en säkerhetsrisk eller en risk för irreguljär migration. EU noterar att Moldaviens informationssystem kommer att behöva ytterligare tekniska anpassningar för att uppfylla kraven i informationssystemet för viseringar, och noterar Moldaviens plan att utveckla ett nationellt informationssystem för viseringar som är interoperabelt med det, vilket kan göras i det relevanta skedet efter anslutningen. EU uppmanar också Moldavien att utveckla relevanta regler, förfaranden och kapacitet för tagande av fingeravtryck i syfte att utfärda biometriska rese- och uppehållshandlingar och för utbyte av information med medlemsstaterna.

När det gäller **Schengen och de yttre gränserna** noterar EU det goda och fortsatta operativa samarbetet med Frontex om gränsövervakning, bland annat genom Moldaviens värdskap för en gemensam insats och samarbete om utbildning. EU uppmanar Moldavien att fortsätta att utveckla detta samarbete, och understryker behovet av att ta itu med den höga omsättningen bland gränspoliserna samt behovet av att stärka infrastruktur och utrustning. EU erinrar om att tillämpningen väsentliga delar av Schengenregelverket kommer att kräva att Moldavien uppfyller ytterligare objektiva krav som ska kontrolleras inom ramen för utvärderingsmekanismen för Schengen, inbegripet avskaffandet av kontroller vid de inre gränserna. EU noterar Moldaviens åtagande att anta en handlingsplan för Schengen för att förbereda anslutningen till Schengenområdet.

När det gäller **förfalskning av euron** understryker EU behovet av att inrätta ett nationellt centralkontor mot penningförfalskning och av att ytterligare anpassa sig till EU:s regelverk. EU välkomnar att Moldavien slutförde sin anslutning till Genèvekonventionen för bekämpande av penningförfalskning i december 2024.

5. Ekonomiska kriterier

EU noterar att Moldavien har åtagit sig att bli en **fungerande marknadsekonomi**. EU understryker Moldaviens åtagande att eftersträva makroekonomisk stabilitet och ekonomiska reformer samt hållbara offentliga finanser. EU noterar att de offentliga skuldnivåerna är hållbara, samtidigt som Moldavien hade stora budgetunderskott i samband med den senaste tidens kriser. EU uppmanar Moldavien att säkerställa finanspolitisk hållbarhet och samtidigt balansera de offentliga investeringarna, bland annat genom att tillämpa den nya ramen för en enda projektkatalog, bredda skattebasen och förbättra effektiviteten i utgifterna genom utgiftsöversyner. EU betonar att trots betydande insatser och framsteg under de senaste åren kvarstår de viktigaste strukturella svagheterna, som fortsätter att begränsa marknadsekonomins effektiva funktion och avskräcka lokala och utländska investerare. Detta inbegriper i) ett svagt företagsklimat som dessutom påverkas allvarligt av Rysslands anfallskrig mot grannlandet Ukraina, ii) lågt deltagande på arbetsmarknaden, iii) en hög nivå av informell ekonomi, iv) dominans av statsägda företag inom vissa sektorer medan viktiga steg i den pågående reformen av statsägda företag ännu inte har tagits och v) begränsad utveckling av finanssektorn med ihållande hinder för tillgång till finansiering.

EU noterar att Moldavien gör framsteg med sin **kapacitet att hantera konkurrenstrycket och marknadskrafterna** inom unionen. EU noterar att den moldaviska ekonomin fortfarande är starkt beroende av en lågproduktiv jordbrukssektor trots en gradvis övergång till tjänster, vilket utsätter landets ekonomi för höga risker i samband med klimatförändringar. EU uppmanar Moldavien att ytterligare diversifiera sin ekonomi och stärka sin motståndskraft mot klimatförändringar. EU noterar Moldaviens ökande integration i EU-marknaden, när det gäller både handel och utländska direktinvesteringar, och rekommenderar Moldavien att ytterligare stödja integreringen av lokala företag i globala värdekedjor, särskilt genom högre mervärde och diversifierad export. EU understryker att Moldaviens energiresiliens har förbättrats avsevärt under de senaste åren, till stor del på grund av stora investeringar i energiinfrastruktur och integration i EU-marknaden. Trots att betydande luckor kvarstår noterar EU att transportinfrastrukturen, digitaliseringen av ekonomin och utbildningens kvalitet långsamt har förbättrats. EU understryker också att investeringarna på alla områden av fysisk infrastruktur måste öka, med hjälp av resurser från tillväxtplanen för Moldavien och med stöd av bättre förvaltning av offentliga investeringar och styrningsreformer. EU uppmanar Moldavien att öka sin produktivitet och sina tekniska framsteg, som för närvarande hämmas av kunskapsbrist inom entreprenörskap och teknik, låga nivåer av utländska direktinvesteringar, kompetensglapp och ihållande låga utgifter för FoU och innovation, genom högre kvalitet och nivåer på utbildningsresultat som är anpassade till arbetsmarknadens behov samt insatser för att stödja investeringar i forskning och stödja tekniköverföring med stöd av utländska direktinvesteringar.

EU uppmanar Moldavien att systematiskt och grundligt ta itu med både EU:s politiska rekommendationer i kommissionens rapporter inom ramen för utvidgningspaketet och de gemensamt överenskomna politiska riktlinjerna inom ramen för de gemensamma slutsatserna från den ekonomiska och finansiella dialogen mellan EU och kandidatländerna samt åtagandena enligt tillväxtplanen, vilka kommer att hjälpa Moldavien att uppfylla de ekonomiska kriterierna.

6. Kapitel 5 – offentlig upphandling

EU noterar att Moldaviens system för offentlig upphandling är delvis anpassat till EU:s regelverk. Även om anpassningen är god när det gäller **klassiska och allmännyttiga sektorer** uppmanar EU Moldavien att se över sin lagstiftning inom dessa sektorer när det gäller uteslutning från dess tillämpningsområde, uteslutningsgrunder, tilldelningskriterier, kvalificerings- och urvalskriterier för ekonomiska aktörer samt upphandlingar med lågt värde för att fullt ut anpassa sig till EU:s direktiv om offentlig upphandling. EU noterar också att Moldavien på området för **koncessioner och offentlig-privata partnerskap** delvis har anpassat sig till EU:s regelverk, och understryker insatserna för att ytterligare anpassa landets lagstiftning. Dessutom uppmanar EU Moldavien att fortsätta sina insatser för att upprätta en enhetlig lagstiftning på detta område, särskilt när det gäller att anta en förstärkt rättslig ram för offentlig-privata partnerskap. EU noterar Moldaviens plan att införa en övergripande lagstiftning som omfattar **upphandling på försvars- och säkerhetsområdet**.

EU noterar Moldaviens måttliga förberedelser när det gäller **genomförande- och tillsynskapacitet** avseende offentlig upphandling. EU betonar vikten av insyn och integritet i upphandlingsverksamheten samt effektivitet och grundligt genomförande. EU noterar särskilt Moldaviens plan att införa ett nytt elektroniskt upphandlingssystem för att stärka öppenheten, effektiviteten, ändamålsenligheten i datainsamlingen samt övervakningen. EU uppmanar Moldavien att stärka kapaciteten hos de upphandlande myndigheterna på både central och lokal nivå genom byrån för offentlig upphandling för att ytterligare förbättra funktionen hos systemet för offentlig upphandling parallellt med processen för att reformera dess rättsliga ram, och att ta itu med korruptionsrisker med tanke på den stora sårbarheten inom denna sektor.

EU noterar Moldaviens höga grad av anpassning till EU:s regelverk när det gäller **rättsmedelssystemet**. EU uppmanar Moldavien att se över sin lagstiftning för att åtgärda inkonsekvenser i fråga om tidsfrister för inlämnande av klagomål och anpassa sin lagstiftning till EU:s regelverk om översynssystem beträffande den allmännyttiga sektorn. EU noterar dessutom Moldaviens genomförande av sitt öppna elektroniska klagomålssystem genom plattformen för den nationella byrån för lösning av klagomål. EU betonar att Moldavien måste säkerställa interoperabiliteten i sitt digitaliserade översynssystem parallellt med moderniseringen av landets elektroniska upphandlingssystem. EU noterar att Moldaviens rättsmedelssystem upprätthåller en stabil prestationsnivå och kvalitetsbeslut om de inlämnade klagomålen.

7. Kapitel 18 – statistik

EU noterar att Moldaviens **statistikinfrastruktur** är delvis anpassad till EU:s regelverk. EU noterar Moldaviens åtagande att fortsätta att anslå tillräckliga finansiella och mänskliga resurser till statistiksektorn för att uppnå fullständig anpassning till EU:s regelverk.

EU noterar Moldaviens plan att genomföra utvecklingsstrategin för det nationella statistiksystemet 2023–2030 och programmet för utveckling av det nationella statistiksystemet 2023–2026.

EU noterar Moldaviens åtagande att inrätta en interinstitutionell arbetsgrupp och samförståndsavtal mellan institutionerna för att bättre avgränsa de berörda institutionernas ansvar för framställning av viss ny statistik.

EU noterar att Moldavien har genomfört de främsta **EU-klassificeringarna** med varierande grad av överensstämmelse med EU:s regelverk. EU noterar Moldaviens åtagande att säkerställa det ytterligare arbete med statistikregister som krävs för att säkerställa full överensstämmelse med EU:s regelverk.

EU betonar Moldaviens partiella anpassning till EU:s regelverk om **statistik**, med betydande arbete framöver på alla områden. EU uppmanar Moldavien att göra ytterligare framsteg på alla statistikområden för att uppnå fullständig anpassning.

8. Kapitel 32 – finansiell kontroll

EU noterar att Moldavien delvis har anpassat sig till EU:s regelverk om **intern finansiell kontroll i den offentliga sektorn** och att Moldaviens rättsliga ram i stort sett är anpassad till EU:s standarder. EU betonar att det faktiska genomförandet av den interna kontrollen bör förbättras, särskilt när det gäller delegerat ledningsansvar och riskhantering. EU understryker vidare att internrevisionsfunktionens kapacitet i fråga om personal bör stärkas avsevärt och att planeringsprocesserna för internrevision måste förbättras för att uppfylla kraven på internrevisionsfunktionen.

EU uppmanar Moldavien att öka effekten av interna och externa **revisionsfunktioner** för att till fullo uppfylla EU:s yrkesmässiga standarder och principer.

EU uppmanar Moldavien att på lämpligt sätt ändra sin rättsliga ram för att ta itu med **revisionsrättens oberoende och ställning**, i linje med internationella standarder.

EU uppmanar Moldavien att fullt ut anpassa sin nationella lagstiftning till EU:s direktiv om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot **unionens finansiella intressen**.

EU uppmanar Moldavien att formellt upprätta samarbete mellan de nationella behöriga myndigheterna om **skydd av euron mot förfalskning** och förstärka det.

* * *

Mot bakgrund av det rådande läget i Moldaviens förberedelser noterar EU, under förutsättning att Moldavien fortsätter att göra framsteg när det gäller anpassningen till och genomförandet av EU:s regelverk och relevanta europeiska standarder som omfattas av kluster 1, att följande *interimistiska riktmärken* behöver uppfyllas:

- *På horisontell nivå för kluster 1* säkerställer Moldavien en noggrann och permanent övervakning av det kontinuerliga genomförandet av färdplanerna för rättsstatsprincipen, reformen av den offentliga förvaltningen och fungerande demokratiska institutioner genom en robust och tvärprofessionell tillsynsmekanism, med särskilt fokus på tillräckliga personalrelaterade och finansiella resurser, den institutionella kapaciteten, respekten för fastställda tidsfrister och en aktiv och meningsfull dialog med det civila samhället.

Kapitel 23 – rättsväsen och grundläggande rättigheter

Moldavien genomför vidare sin övergripande reform av rättsväsendet och förbättrar rättsväsendets opartiskhet, oavhängighet, ansvarsskyldighet, kvalitet och effektivitet i enlighet med EU:s regelverk och europeiska standarder. Moldavien kommer i synnerhet att uppfylla detta interimistiska riktmärke när landet har gjort följande:

- Ytterligare stärkt kapaciteten, kvaliteten, transparensen, effektiviteten och det strukturella oberoendet hos domstols- och åklagarväsendets självstyrande organ, högsta rättsrådet och högsta åklagarrådet och deras specialiserade kollegier, bland annat genom att anslå tillräckliga resurser. Gjort påtagliga framsteg i genomförandet av domstols- och åklagarkartorna.

- Stärkt det strukturella oberoendet och den kontinuerliga ansvarsskyldigheten hos domstols- och åklagarväsendet, särskilt genom att göra avsevärda framsteg mot slutförandet av granskningsprocessen och en varaktig ansvarsskyldighet och integritet i rättsväsendet på alla nivåer efter granskningen, i linje med europeiska standarder, bland annat genom en förbättrad disciplinprocess, samt ökad operativ autonomi och strukturell integritet inom åklagarväsendet.
- Förbättrat kvaliteten på rättsväsendet, bland annat genom att säkerställa tillräckliga finansiella och mänskliga resurser för domstols- och åklagarväsendet, avsevärt minska antalet lediga tjänster inom rättsväsendet, genomföra reformen av högsta domstolen och stärka det nationella rättsinstitutets funktion.
- Ökat effektiviteten inom rättsväsendet, bland annat genom att förbättra avslutandegraden och handläggningstiden, vilket har lett till en varaktig minskning av eftersläpningen av mål, ett förbättrat förfarande vid författningsdomstolen, ökad användning av alternativa tvistlösningsmekanismer, förbättrat rättsligt stöd, högre verkställighetsgrad och förbättrad digitalisering av rättssystemet.

Moldavien gör betydande ytterligare framsteg när det gäller att bekämpa och förebygga korruption. Moldavien kommer i synnerhet att uppfylla detta interimistiska riktmärke när landet har gjort följande:

- Konsekvent genomfört den rättsliga och strategiska ramen för korruptionsbekämpning i linje med europeiska och internationella standarder, inbegripet relevanta rekommendationer från Greco, OSSE-ODIHR och OECD, med effektiv samordning, budgetering, övervakning och utvärdering.
- Avsevärt stärkt oberoendet, effektiviteten, samordningen och den operativa kapaciteten hos de specialiserade korruptionsbekämpande institutionerna och andra relevanta institutioner som ansvarar för kampen mot korruption.

- Stärkt effektiviteten i ramen för förebyggande av korruption, inbegripet en gradvis anpassning till EU:s regelverk, såsom skydd av visselblåsare, och stärkt kontroll av redovisning av tillgångar.
- Gjort påtagliga framsteg när det gäller att uppvisa solida resultat i fråga om utredningar, lagföring och fällande domar i korruptionsmål, särskilt slutliga fällande domar på hög nivå, och ökat antalet beslagtagna, frysta och förverkade tillgångar och det totala värdet av dessa.
- Förbättrat integreringen av konkreta åtgärder för korruptionsbekämpning genom riskbedömningar och systemiska integritetsåtgärder i de sektorer som är mest utsatta för korruption.

Moldavien stärker ytterligare skyddet av de grundläggande rättigheterna i praktiken.

Moldavien kommer i synnerhet att uppfylla detta interimistiska riktmärke när landet har gjort följande:

- Stärkt genomförandet av den rättsliga och politiska ramen för grundläggande rättigheter och deras tillämpning i praktiken, särskilt genom ökat genomförande av domar från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna och stärkt kapacitet hos oberoende institutioner för grundläggande rättigheter, inbegripet jämlikhetsrådet och ombudsmannen.
- Fortsatt reformerna av fängelser och frihetsberövande, inbegripet förbättrade förhållanden och uppföljning av fall av misshandel.
- Ökat förenings- och yttrandefriheten, inbegripet mediefriheten och mediepluralismen genom att stärka public service-mediernas oberoende och institutionella kapacitet och en ram för att övervaka deras verksamhet, samt säkerställa insyn i medieägandet i linje med internationella standarder och EU-standarder.

- Säkerställt ytterligare framsteg mot en anpassning av den nationella lagstiftningen till EU:s regelverk om jämlikhet och icke-diskriminering, hatbrott och hatpropaganda, rättigheter för personer med funktionsnedsättning, jämställdhet och bekämpning av könsrelaterat våld, misstänkta och tilltalades processuella rättigheter i straffrättsliga förfaranden och brottsoffers rättigheter, förbättrat datainsamlingen, säkerställt specialiserade stödtjänster för brottsoffer samt säkerställt stärkt kapacitet hos det nationella dataskyddscentrumet.
- Gjort framsteg när det gäller att inrätta ett integrerat system för skydd av barn och anpassa sig till EU:s regelverk om barnets rättigheter samt när det gäller avinstitutionisering för barn som står utan föräldraomsorg och för personer med funktionsnedsättning.

Kapitel 24 – rättvisa, frihet och säkerhet

Moldavien gör påtagliga framsteg i kampen mot grov och organiserad brottslighet.

Moldavien kommer i synnerhet att uppfylla detta interimistiska riktmärke när landet har gjort följande:

- Ytterligare anpassat sig till EU:s regelverk om kampen mot organiserad brottslighet, inbegripet utredning och kriminalisering av penningtvätt, samt återvinning och förverkande av tillgångar.
- Gjort påtagliga framsteg mot att uppvisa solida resultat när det gäller utredningar, lagföring och slutliga fällande domar på alla områden som rör grov och organiserad brottslighet (inbegripet människohandel och sexuella övergrepp mot barn, it-brottslighet, olaglig handel med skjutvapen, tillverkning av och olaglig handel med narkotika, penningtvätt och kampen mot terrorism).

- Uppvisat en trovärdig och konsekvent praxis att inleda systematiska finansiella utredningar när det gäller grov och organiserad brottslighet, inbegripet penningtvätt.
- Gjort påtagliga framsteg mot att uppvisa solida resultat när det gäller beslag och slutligt förverkande av tillgångar och förbättrat sitt system för återvinning av tillgångar.
- Gjort betydande framsteg när det gäller att upplösa nätverk för människohandel och olaglig handel med skjutvapen, bland annat genom att den nationella kontaktpunkten för handeldvapen och lätta vapen har inlett sitt arbete.
- Stärkt sin institutionella ram, särskilt genom att tydligare definiera de brottsbekämpande organens befogenheter och uppgifter och stärka deras oberoende och integritet, operativa kapacitet, analyskapacitet och it-kapacitet samt samarbetet mellan organen.
- Stärkt administrativ kapacitet för att uppfylla EU:s krav på straffrättsligt, civilrättsligt och handelsrättsligt samarbete och säkerställa ett effektivt samarbete med Eurojust och Eppo.

Moldavien ökar sina ansträngningar vad gäller samarbete på narkotikaområdet. Moldavien kommer i synnerhet att uppfylla detta interimistiska riktmärke när landet har gjort följande:

- Inrättat ett fungerande nationellt system för tidig varning med tillräckliga resurser, stärkt det nationella observatoriet för narkotika och anpassat sin lagstiftning till EU:s regelverk om narkotika och narkotikaprekursorer.
- Gjort påtagliga framsteg mot att uppvisa solida resultat när det gäller beslag och förstöring av narkotika samt förverkande av motsvarande tillgångar.

Moldavien uppnår resultat på områdena laglig och irreguljär migration och asyl, samt i frågor som rör Schengenregelverket och de yttre gränserna och viseringspolitiken. Moldavien kommer i synnerhet att uppfylla detta interimistiska riktmärke när landet har gjort följande:

- Förbättrat anpassningen till EU:s regelverk när det gäller migration, asyl, viseringspolitik och gränsförvaltning, inbegripet ytterligare anpassning till metoden för europeisk integrerad gränsförvaltning.
- Förbättrat sin institutionella kapacitet samt samarbets- och samordningsmekanismerna mellan de myndigheter som är involverade i hanteringen av migration, gränser och asyl, uppdaterat sin plan för att hantera ökade blandade migrationsströmmar och stärkt kampen mot irreguljär migration och smuggling av migranter.
- Förbättrat sitt asylsystem, bland annat genom att staten erbjuder de asylsökande nödvändiga tjänster.

* *

Med tanke på hur Moldaviens förberedelser framskrider, och under förutsättning att Moldavien uppnår de interimistiska riktmärkena, horisontellt och för rättsstatskapitlen, noterar EU, under förutsättning att Moldavien fortsätter att göra framsteg när det gäller anpassningen till och genomförandet av de delar av EU:s regelverk som omfattas av följande kapitel, och utan att det påverkar eventuella ytterligare villkor som fastställs i de ytterligare riktmärkena som fastställts för kluster 1, att dessa kapitel kan avslutas preliminärt först när EU har enats om att följande riktmärken är uppfyllda:

Kapitel 5 – offentlig upphandling

Moldavien anpassar sin nationella rättsliga ram fullt ut till EU:s regelverk på alla områden för offentlig upphandling, inbegripet koncessioner, offentlig-privata partnerskap och försvarsupphandling, och internationella avtal om undantag för viss upphandling från reglerna för offentlig upphandling, i linje med EU:s regelverk.

Moldavien inrättar tillräcklig administrativ och institutionell kapacitet på alla nivåer och vidtar lämpliga åtgärder för att säkerställa korrekt genomförande och efterlevnad av den nationella lagstiftningen på detta område, samt genomförande- och övervakningsverktyg, i god tid före anslutningen. Detta omfattar i synnerhet

- stärkta kontroll- och revisionsmekanismer och ökad insyn i genomförandefasen för offentliga kontrakt på grundval av systematiska riskbedömningar med prioritering av kontroller i sårbara sektorer och förfaranden,
- ett effektivt fungerande rättsmedelssystem, även på området koncessioner, offentlig-privata partnerskap och försvarsupphandling,
- åtgärder/insatser avseende förebyggande och bekämpning av korruption och intressekonflikter på området offentlig upphandling på både central och lokal nivå.

Moldavien uppvisar solida resultat när det gäller ett rättvist och transparent system för offentlig upphandling, som sörjer för en effektiv, ändamålsenlig och ekonomiskt fördelaktig användning av offentliga resurser, konkurrens samt ett starkt skydd och kraftfulla åtgärder mot korruption.

Kapitel 18 – statistik

Moldavien lämnar in centrala makroekonomiska uppgifter (om nationalräkenskaper och statistik över den offentliga sektorns finanser/förfarandet vid alltför stora underskott) i enlighet med metoden för det gällande europeiska national- och regionalräkenskapssystemet (ENS), samt det tillhörande ENS-överföringsprogrammet, anmälningskraven avseende bruttonationalinkomst och förfarandet vid alltför stora underskott och andra relevanta krav tillsammans med den obligatoriska detaljerade beskrivningen av den metod som använts, och Eurostat kommer redan att ha kontrollerat de uppgifter och beskrivningar som läggs fram och redan bekräftat lämplig anpassning till EU:s regler i fråga om aktualitet, fullständighet, samstämmighet, transparens och korrekthet.

Moldavien antar en färdplan för i) åtgärdande av återstående brister i alla ENS-tabeller, ii) överföring av återstående tabeller från ENS-överföringsprogrammet, iii) åtgärdande av återstående brister i den information som ska lämnas tillsammans med tabellerna för förfarandet vid alltför stora underskott och iv) åtgärdande av eventuella återstående metodfrågor. Eurostat bekräftar färdplanens relevans.

Kapitel 32 – finansiell kontroll

Moldavien säkerställer ett korrekt genomförande av den nationella lagstiftningen om intern finansiell kontroll i den offentliga sektorn, särskilt när det gäller delegerat ledningsansvar och riskhantering. Internrevisionsfunktionens administrativa kapacitet stärks. Planeringsprocesserna för internrevision uppfyller de internationella standarder som gäller för revisionsfunktionen.

Moldaviens revisionsrätt efterlever standarderna från Internationella organisationen för högre revisionsorgan (Intosai). I synnerhet hanteras revisionsrättens oberoende och ställning på lämpligt sätt i Moldaviens rättsliga ram.

Moldavien har anpassat sin lagstiftning till EU:s regelverk om bekämpning av bedrägerier och annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens finansiella intressen. Moldavien har inrättat en fungerande och effektiv sambandscentral för bedrägeribekämpning och motsvarande nätverk. Moldavien genomför en effektiv nationell strategi för bedrägeribekämpning för att skydda EU:s finansiella intressen. Moldavien uppvisar solida resultat i samarbetet med kommissionen, Olaf och Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) rörande rapporterade oriktigheter samt utredningar som rör EU-medel.

Moldavien har anpassat sin lagstiftning till EU:s regelverk om äkthetskontroll av euromynt och har inrättat lämpliga strukturer och förstärkt samarbetet mellan de nationella behöriga myndigheterna.

* *

Övervakningen av framstegen med anpassningen till och genomförandet av EU:s regelverk och relevanta europeiska standarder kommer att fortsätta under förhandlingarna. EU understryker att det kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt att övervaka alla särskilda frågor som nämns ovan i syfte att säkerställa Moldaviens administrativa kapacitet, dess förmåga att slutföra anpassningen av lagstiftningen på alla områden i detta kluster samt ytterligare framsteg i genomförandet och tillsynen. Särskild uppmärksamhet behöver ägnas åt kopplingarna mellan detta kluster och andra förhandlingskluster. En slutlig bedömning av hur Moldaviens lagstiftning överensstämmer med EU:s regelverk och relevanta europeiska standarder samt av landets genomförandeförmåga kan göras först i ett senare förhandlingsskede. Utöver all den information som EU kan begära inför förhandlingarna om detta kluster och som ska lämnas till konferensen uppmanar EU Moldavien att regelbundet tillhandahålla associeringsrådet detaljerad skriftlig information om framstegen i genomförandet av EU:s regelverk.

Mot bakgrund av samtliga ovanstående överväganden kommer konferensen att behöva återkomma till detta kluster vid lämplig tidpunkt.

EU erinrar också om att EU:s regelverk kan komma att ändras mellan den 3 juni 2026 och förhandlingarnas avslutande.